No 86. 1840

NOORD-BRABANDER.

Zaturdag 18 Julij.

DICERE VERUM QUID VETAT?
Horatius.

DE DUBBELE KAMER.

VERTEGENWOORDIGING VAN NOORD-BRABAND.
Jonkheer Leopold van Sasse van Ysselt.

Het is met een innig genoegen, dat wij de Artikelen der *Arnhemsche Courant* nopens de ophanden Dubbele Zitting der II. Kamer onzer Staten-Generaal gelezen hebben. De geest, die in deze Artikelen ademt, getuigt van diepe kennis niet alleen, maar, wat meer zegt, van eene zucht tot toenadering met de zoogenaamde *Catholijke* oppositie in Nederland. De *Arnhemsche Courant* wil, dat, met ter zijdestelling van alle godsdienst-inmenging, met ter zijdestelling van alle godsdienst-hatelijkheid, alleen het *grondwettig* punt van burgerschap zal worden aangeroerd, en dat *wij* het daarin eens mogten zijn met allen, die naar eene algeheele verbetering onzer Constitutionele instellingen zoo vurig verlangen. — En, waarom zouden wij het ontveinzen, wat er in ons binnenste omgaat, waarom zouden wij het niet even gul als de *Arnhemsche Courant* bekennen, en niet nogmaals zeggen en herhalen, wat wij haar reeds den 23. April toeriepen: *wij reiken Arnhem van harte de broederhand*, *onder de leus van*: ORDE EN REGT!

Doch, de kwestie is van te groot en te algemeen belang, om haar niet meer van nabij te beschouwen, en aan een ernstig onderzoek te onderwerpen. — Wij, die den geest des *Noord-Brabanders* uitdrukken, en het met dien der *Catholijke Nederlandsche Stemmen* en van den *Godsdienstvriend* volkomen eens zijn, wij mogen *ons* standpunt van politiek niet verlaten, voor en aleer er *Constitutionele gelijkheid* in de bedeeling van ambten, en waarborg van gelijke vrijheid en bescherming aan de Catholiciteit en aan het Catholicismus van Nederland zal zijn verzekerd; en dan, dan eerst, en niet eerder kunnen wij dat standpunt verlaten, om in de gelederen van alle Staatsburgers onzes gemeenschappelijken Vaderlands plaats te nemen, en meê te blijven waken voor de handhaving van het goed regt, dat allen in de Constitutie is toegezegd. — De *Arnhemsche Courant* begrijpt dit zoo goed als wij, en zij kan de ongerijmdheid niet voorstaan, alsof de *Noord-Brabander* alleen uit het beginsel van *Geloofsijver* voor de Roomschen, en *Geloofshaat* jegens de Onroomschen van Nederland handelde. Zulk eene miskenning van strekking en inzigt zal, te goeder trouwe, de Redactie der *Arnhemsche Courant* wel niet kunnen aankleven; of, zoo dit al ooit, uit zekere inzigten, het geval mogt kunnen geweest zijn, die Redactie komt, blijkens hare laatste Artikelen, daarvan meer en meer terug, en durft het reeds *zeer hatelijk* te noemen, dat de Provincie Gelderland niet *een- enkelen Katholijk* ter dubbele (veel min ter enkele) Kamer van Vertegenwoordiging des *geheelen* Volks naar 's Hage, voor de Zitting van 4 Augustus aanstaande heeft afgezonden. En zie ons daar dan nu juist op de hoogte van beoordeeling der kwestie; wij vragen aan ARNHEM: indien het reeds hatelijk is, dat éene enkele Provincie, de Provincie Gelderland, waar toch ruim honderd twintig duizend Katholijken (een derde gedeelte dier bevolking) wonen en belasting meê betalen, door niet *een-enkel* Katholijk in de II. Kamer vertegenwoordigd wordt; dan zal het toch wel niet minder hatelijk zijn, wanneer noch Vriesland, noch Drente, noch Utrecht, noch Groningen, noch Zeeland, noch Noord-, noch Zuid-Holland, noch Overijssel er een-enkel Katholijk Lid heen zendt tenzij NU, in de *Dubbele Kamer* een VIERTAL, te weten voor *Holland* (Noordelijk gedeelte) Mr. A. A. REAEL, Wethouder der Stad Amsterdam, Mr. A. W. BARON VAN BRIENEN VAN DE GROOTE LINDT, en (Zuidelijk gedeelte) Mr. H. VAN BERKEL, te Delft, alsmede voor de Provincie *Overijssel* Mr. A. J. VOS DE WAEL, Burgemeester der Stad Zwolle; — te zamen, wel geteld: VIER LEDEN, en daarbij nu gevoegd de Vertegenwoordiging van *Noord-Braband* (waaronder op de veertien, ten minste toch noch *één Protestant*, de Bon TUYLL VAN SEROOSKERKEN), zoo zal geheel de Katholijke Bevolking, nagenoeg de *halve Natie*, over het miljoen zielen, door *zeventien* (zegge 17) harer geloofs-genooten worden vertegenwoordigd; — *zeventien* Katholijke stemmen zullen tegen over *drie en negentig* Protestantsche stemmen moeijelijk verstaan worden, vooronderstelde altijd nog, dat *al* deze *zeventien* geloofsgenooten éene lijn trokken, hetgeen, uithoofde van sommiger afhankelijkheid, meermalen bleek, het geval niet te zijn. — Wij vragen het, met de hand op het hart, is dat *Constitutioneel*, of liever, strookt dat met het zoo hoog geroemd gezond verstand, met de zoo hoog opgevijzelde verdraagzaamheid der Nederlandsche Natie? — Wij vragen, of het geene schande, geene eeuwige schande is, dat men door het *niet vertegenwoordigde* KATHOLIJKE Volk van Nederland, BIJ OVERSTEMMING, eene Grondwet zal doen aannemen, geheel strijdig met zijn moreel belang? — Hebben niet de *echte* Vertegenwoordigers van *Noord-Braband*, in de laatste Zittingen der Staten-Generaal, als uit éénen mond aangedrongen op volledige vrijheid van *Godsdienst*, op volledige vrijheid van *Onderwijs*? — Hebben de Organen der Nederlandsche Catholiciteit er niet op aangedrongen, dat, bij de herziening der Grondwet, dienaangaande *duidelijke* en vaste bepalingen gemaakt mogten worden; heeft het volk van Noord-Braband er niet voor gepetitioneerd aan den Koning, en zijn de petitiën niet door het blijde berigt *voorloopig* gestaakt, dat de gezamelijke Katholijke Kerkvoogden zich tot den Troon hadden gewend, om dáár de Vrijheid van Onderwijs, de Vrijheid van Godsdienst eerbiedig, maar met klem en nadruk, te verzoeken? — En wat is er tot dusverre gebeurd? — Er is niets gebeurd; er is op dit alles niet gelet; er zijn eenige wijzigingen in ons Maatschappelijk Verdrag, in onze Constitutie voorgesteld; die wijzigingen zijn van den Protestantschen Troon, door het Protestantsche Ministerie heen, in de Protestantsche Kamer van Vertegenwoordiging neêrgedaald, en daar door de Protestantsche partij goedgekeurd, om nu door eene groote Protestantsche meerderheid op den 4. Augustus te worden bekrachtigd. — Bekrachtigd? — Of zou welligt *thans* de Verdraagzaamheid en het Gezond Verstand gaan zegevieren? Zou men ligt nu gaan zeggen: »Zie, dat kan toch niet wel zóó; — die Katholijken zijn één miljoen zes en zeventig duizend achthonderd zielen sterk, en zij betalen jaarlijks toch wel een 25 miljoen aan de Schatkist; zouden zij dan toch ook niet wat méér *stem* in *Staat* moeten hebben?" — En *dit* denkbeeld is nu juist bij de *Arnhemsche Courant* levendig opgekomen; — Zij zal nog wel verder gaan, wanneer zij nadenkt, dat in diezelfde provincie Gelderland, waar nu niet één Katholijk voor de *dubbele Kamer* gekozen is, een Regter en Schoolopziener door den Koning werd aangesteld, een man, wiens haat jegens het Catholicismus zich in *slechte* verzen botvierde, *slecht* uit het oogpunt van Kunst, *slecht* uit het oogpunt van Verstand, *slecht* uit het oogpunt van Gevoel, *slecht* uit het oogpunt van Karakter; en die man, Mr. RORIDÉ VAN DEN AA, de verguizer en lasteraar der Katholijken en van het Heilig Opperhoofd der Kerke, die man is met het waken *over de Scholen* in Gelderland belast, en nog wel daarmede belast *kort na* de uitgave van dien (door het *Journal de la Haye* farizeesch gewraakten) hoon, het Catholicismus aangedaan! Wonder nog, dat men *dien* man niet ter Enkele of ter Dubbele Kamer afvaardigt! - daar kon hij den hatelijken GROEN VAN PRINSTERER de hand reiken, en met dezen, en met een VAN RAPPARD zamenspannen, om de Katholijken in 't Protestantsche Nederland geheel te vernietigen.— Doch, *één hater* van Rome scheen genoeg. Mr. GROEN moest naar de Dubbele II Kamer heen: dat wilde, dat stemde, dat preekte het *Handelsblad* eenige dagen voor de laatstafgeloopen Provinciale Zittingen. — Wij misgunnen den Heere Staatsraad-Oud-Kabinets-Secretaris-Ridder en Archivarius zijn zetel in de Vergadering van den 4. Augustus volstrekt niet, en wij houden ons zelfs overtuigd, dat zijne stem dáár de stemme zal zijn eens roependen in de woestijn; want, zóóveel brein zal er dan toch in die honderd en zooveel koppen wel bij elkaêr zijn, om den invloed te keeren van iemand, die geen begrip *wil* hebben van een *Constitutioneel* Rijk, gelijk het onze, waar de Katholijken, die meê ter Schatkist offeren, toch wel een beter lot verdienen, dan waarmeê Mr. GROEN ze wilde afzetten, te weten met eene kolonisering, op de wijze der Paria's, of het uitschot der natie! — En *zulke* Mannen zendt de sectegeest naar 's Lands Vergaderzaal af, en *zulke* Mannen zullen de Grondwet voor GEHEEL (?) de Natie moeten helpen aannemen, al of niet!! —

Maar, de gansche redeneertrant, in deze zaak gevolgd, is valsch, en de *Arnhemsche Courant* heeft volkomen gelijk, wanneer zij zegt, dat al het beraadslagen van 55 mannen, zoo in dit geval, als in alles, wat zij sedert 1830 gedaan hebben, *ongrondwettig* is. Immers, met den afval der Zuidelijke Provinciën, lag *Rijk en Grondwet tevens* in duigen; — het tusschen 't Volk en den Koning aangegaan Verdrag was verbroken en te niet, en van dien zelfden oogenblik af aan, had er eene nieuwe Overeenkomst behooren gesloten te worden, waartoe de Natie en de Koning eene Commissie hadden moeten benoemen; en het werk dier Commissie had

alsdan aan eene Vergadering van Notabelen dienen te worden voorgesteld, even als in 1813 en 1814 in 't Noorden en Zuiden des Rijks het geval is geweest. Maar, neen, men redeneerde zóó niet, omdat zulks onaangenaam was; men sprak altijd van de *in opstand zijnde gewesten*, die heroverd moesten worden, het kostte wat het wilde; en de *ongrondwettige Kamer* stond altijd, negen jaren lang, zooveel geld aan het Bewind toe, als noodig scheen, om die afvallige gewesten, met *pen* of zwaard, weêr in den band te brengen; hetgeen, och arme, mislukte, en toen was het geld op, en al de kassen waren ledig, en de strijdzangdichters hingen de Lier aan de kapstok; eenigen hunner werden met een el Lint voor de genomen moeite bedankt, en de Schutterij trok naar hare haardsteden terug; — de Antwerpsche Citadel was overgegeven, Lillo en Liefkenshoek werden ontruimd, de XXIV Artikelen aangenomen, en alles, zonder het uitsteken van vlaggen, met een 'ach en wee! besloten. Nooit heeft men raarder VREDE gezien: geen klapper werd er bij afgeschoten, schoon al ons kruid nog ongebruikt was blijven liggen; geen wimpel werd er geheschen, al had de daarvoor Geridderde Aalmoezenier VAN HAREN dan ook al een Vlag in zijn pantalon uit Namen, met levensgevaar, nog gered; geen parade werd er gehouden, al hadden we dan ook wel een geheel Bataljon Generaals; — en hoe kwam dat dan toch? — Wel, duidelijk, berooide beurzen, berooide zinnen! — En Domine SCHOLTEN schreef nog buiten dien een *Vastendag* uit, om de laatste pret tegen te houden, het *Huwelijk des Konings* namelijk, een pleizier, wat men den ouden Vorst nu óók niet gunde, opdat er niemand, volstrekt niemand in den Lande pleizier hebben zou!

En *zóó* zijn en *zóó* blijven wij geregeerd; en heeft dan geen dezer 55 mannen des Volks (?) dat ingezien? — Wel zeker, zéér zeker, ziet men het, vrij algemeen zelfs, zóó in; maar wie zal dwaas genoeg zijn, om *f* 2500. af te wijzen, en te zeggen: »Ik wil „niet naar den Haag, want dat zou *anticonstitutioneel* zijn!" — Die zóó sprak, zou men voor dwaas houden, en het zou niet helpen ook, want de boêl ging toch zijn gang ten verderve, dewijl er altijd liefhebbers van *f* 2500. te vinden zijn, die, grondwettig of niet, ja of neen gaan zeggen, al naar 't pas geeft.

Neen, driewerf, neen, zóó zijn ze niet *allen*, den Hemel zij dank, zóó zijn ze *allen* niet, die het vertrouwen der Natie genoten hebben, thans genieten, of nog genieten zullen! — Daar zijn er in Nederland, die het hart op de regte plaats dragen, en wier hoofd niet beneveld is door den verlokkenden glans van het goud, door het ijdel bejag van Adeltitels, door de kleingeestige zucht naar Ridderlinten; — daar zijn er, die het Vaderland en de Vrijheid méér beminnen dan eigen grootheid en de gunst van het Hof; daar zijn er, en onder dit getal plaatsen wij hier boven aan: Jonkheer *Leopold van Sasse van Ysselt*, Oud Vertegenwoordiger der Provincie Noord-Braband in 'sLands II. Kamer, en thans, na genoegzaam tien jaren rust, door dezelfde Provincie onder het Dubbel Getal Leden der Staten-Generaal, in *Zitting* van den 8. dezer maand, verkoren.

Deze keuze is zóó merkwaardig, en de vroegere gedragingen van dezen Vertegenwoordiger zijn zoo echt constitutioneel, en staan in zulk een naauw verband met het punt, wat wij hier behandelen, dat het ons niet dan aangenaam is, in enkele trekken het staatkundig leven van Jonkheer *Sassen van Ysselt* thans te kunnen doen kennen; — en houden wij ons verzekerd, dat onze Lezers het met groote belangstelling zullen vernemen.

(*Wordt vervolgd.*)

ITALIE.

ROME, 30 Junij. Alles geeft aanleiding, om te vermoeden, dat weldra alle bezwaren, die er tusschen den H. Stoel en Portugal gerezen waren, uit den weg zullen geruimd zijn; de Burggraaf de *Carreira*, Minister van Portugal bij het Pausselijk Hof, is dezer dage ten minste met groote onderscheiding door den H. Vader ten gehoore toegelaten, en op eene allervleijendste wijze ontvangen.

— Het lijk van *Lucien Bonaparte*, Prins van Canino, zal naar Cornetto worden overgebragt, en bijgezet in het graf van Vrouwe *Lætitia*, *Napoleons* Moeder, en van den Kardinaal *Fesch*, des Keizers Oom. De familie doet pogingen, om al deze stoffelijke overblijfselen te mogen vervoeren naar haar stamoord, Ajaccio, op het eiland Corsica.

— Het Feest van Sint Jan is den 24 dezer in de kerk van *Joannes-Lateraan* als naar gewoonte gevierd. De H. Vader heeft er kapel gehouden. Zijne Emin. de Kardinaal *Brignole* celebreerde de H. Offerande, waarbij Z. Heil. en al de Kardinalen en hooge Kerkprelaten tegenwoordig waren. Na het Evangelie werd er door den kweekeling van het Romeinsch Collegie, *Mozetti*, in eene Latijnsche redevoering aan des Zaligmakers Heiligen Voorlooper gepaste hulde toegebragt.

DUITSCHLAND.

De Krooning des Konings en der Koningin van Denemarken heeft den 28 Junij te Koppenhagen plaats gehad; alles is daarbij in de beste orde afgeloopen, en de feestvreugde werd besloten met een groot vuurwerk; doch alleen de openbare gebouwen zijn 's avonds verlicht geweest, aangezien aan de burgerij alle illuminatie streng verboden was!!

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13 Julij.

Men heeft thans zeer breedvoerige berigten wegens het voorgevallene te Marseille, ter gelegenheid van het verblijf des maarschalks de Bourmont aldaar. Uit alles schijnt te blijken, dat de maarschalk van zijne zijde niet de minste pogingen heeft gedaan, om gerucht of opschudding te maken, maar dat een deel der lagere volksklasse verbitterd is geworden, omdat hij in 't Hotel, waar hij zijnen intrek had genomen, zoo veel bezoeken van aanzienlijke legitimisten ontvangen heeft. Ook kunnen de Franschen het, vooral bij de tegenwoordige opgewonden stemming met opzigt tot Napoleon, aan den maarschalk niet vergeven, dat hij kort voor den veldslag van Waterloo naar de bondgenooten is overgeloopen: zijne onmiskenbare verdiensten met opzigt tot de verovering van Algiers worden daardoor in het oog dezer menschen geheel in de schaduw gesteld. 'sMans leven zou, naar men meent, thans te Marseille gevaar hebben geloopen, indien hij niet door de gewapende magt ware beschermd, of ook op het oogenblik, dat men meende, hem naar de stoomboot te zullen zien vertrekken, zich schuil gehouden had. Een der legitimistische bladen merkt aan, dat thans de zoon des maarschalks door een steenworp vrij bedenkelijk in het aangezigt gekwetst is geworden, nagenoeg op hetzelfde oogenblik, dat tien jaren te voren een andere zoon van dien veldheer op het Afrikaansche strand voor Frankrijk het leven liet.

De Fransche regering moet reeds door den telegraaph berigt hebben, dat de Heer de Bourmont met zijn gezin behouden te Bordeaux is aangekomen.

In de gewone bijzondere correspondentie uit Parijs van den 13. Julij leest men:

» Men verzekerd ons, dat de plotselinge aankomst van den heer de *Bourmont* en diens zoon in Frankrijk, aan het hof en onder de leden van het kabinet veel onrust verspreidt. Men wil weten, dat er sedert eenigen tijd eene levendige gemeenschap tusschen de Hertogin van Berrij en haren zoon, den Hertog van Bordeaux, heeft bestaan. Ook heeft men veel beweging onder onze legitimisten opgemerkt, van welke verscheidenen eene reis naar Duitschland tot het bezoeken van het verbannen Koninklijk geslacht hebben gedaan. Daar alverder de Hertog van Bordeaux thans zijn twintigste jaar heeft bereikt, schijnt men een geheim voorgevoel te hebben, dat de oudste tak der Bourbons eene soortgelijke volksbeweging voorbereidt, als die in de Vendée van 1832. Maar ditmaal zou de hertogin van Berrij door haren zoon vergezeld worden, en zij zich vleijen van in onderscheiden gewesten van Frankrijk nog veel aanhangers te vinden. Daarom is ook de verdenking opgerezen, dat de reis des gewezen maarschalks ten doel heeft, om de gemoederen te polsen en zelfs welligt, om eene uitgestrekte zamenspanning tot stand te brengen. Indien hij werkelijk zulk eene zending heeft, moet men erkennen, dat de legitimisten van Kirchberg in den maarschalk de *Bourmont* een slechten zaakwaarnemer hebben gekozen. *Zij* moeten wel weten, dat de politie al zijne stappen van nabij gadeslaat, en dat hij niets zal kunnen uitrigten, waarvan men niet dadelijk de ware beweegreden zal trachten te doorgronden.

» Overigens gelooven wij, dat de regering thans meer dan ooit op hare hoede moet zijn, en al de openbare en heimelijke handelingen der legitimisten naauw in acht nemen. Zij hebben hunne hersenschimmige ontwerpen niet laten varen, en, hoewel het aantal hunner aanhangers dagelijks geringer wordt, schijnen zij overtuigd, dat het gezigt alleen van den pretendent genoegzaam zal zijn, om den verflaauwden ijver van dezen op te wekken. Wij zijn verre van te meenen, dat hunne pogingen iets wezenlijk gevaarlijks hebben, maar, al lijden zij schipbreuk, kunnen zij toch de rust van den staat in gevaar brengen, en is het dus noodig, hun elk middel, om kwaad te doen, te ontnemen. Daarom zien wij ook geenszins met genoegen de tegenwoordigheid van 13 of 14,000 Spaansche Carlisten op ons grondgebied, die ongetwijfeld genegd zouden zijn, om voor de Fransche legitimisten partij te trekken. Wij hopen, dat men deze uitgewekenen zoodanig verspreiden zal, dat zij buiten magte zijn, om iets tegen de rust des lands te ondernemen."

BELGIE.

Brieven uit Berlijn houden, dat daar een Testament door *John Cockerill* gepasseerd is, welk stuk als nu naar Belgie zal worden overgemaakt. Dezelfde brief sprak van eene algemeene amnistie, welke de nieuwe koning in zake van politiek staat te verleenen, alsmede van merkelijk verzachtende wijzigingen, op het stuk der in Pruissen zoo zeer belemmerde drukpers.

— De Graaf de *Montalembert*, die naar het Oosten op reis is gegaan, zal eerst Constantinopel en vervolgens Alexandrië en andere steden bezoeken, om nog vóór het openen der Kamers, in het najaar, te Parijs terug te zijn.

— De *Diario di Roma* kondigt den dood van *Lucien Bonaparte* in de volgende bewoordingen aan: voorzien van en versterkt door al de heil- en genademiddelen der H. Kerk, is, in den nacht van 29 Junij, op zijn buitengoed bij Viterbo, de eeuwige rust ingesluimerd *Lucien Bonaparte*, Prins van Canino, oud 66 jaren. Het is hier de plaats niet, om van al de lotgevallen en wederwaardigheden

digheden te gewagen, welke een man had door te staan en te verduren, die zoolang en zoo hevig aan de groote gebeurtenissen der eeuw deel had, de vriend van Paus Pius VII., de verdienstelijke letterkundige, de beschermer en voorstander der schoone kunsten, doorluchtig vanwege zijne hooge bloedverwanten, en vader van een talrijk kroost. Hier voegt het alleen, te spreken van zijn zoo hoogst stichtend sterfbed, en van zijne volkomen berusting in den wille Gods, gedurende den langen en vreeselijken doodstrijd, dien hij had door te worstelen, en als een echt Christen voleind heeft, in de armen des Priesters, van zijne teederminnende echtgenoote, de Princes van *Canino*, van *Karel*, den oudsten zijner zonen, Prins van *Musignano*, en van de Princes *Gabrielli*, zijne oudste dochter.

— Z. K. H. de Prins-Veldmaarschalk van Oranje heeft een brief van rouwbeklag doen afvaardigen aan Mevrouw de Weduwe van den vermaarden Industrieel *John Cockerill*; ook de Prins-Maarschalk-Onderkoning van Polen heeft de Weduwe zijne hooge belangstelling in dat verlies uitgedrukt, voor dat zij nog uit Warschau naar België terugkeerde.

— Men schrijft uit Brugge, den 13. Julij. Heden is, na een verblijf van twee dagen, hier doorgetrokken Monseigneur *Murphy*, Bisschop van Cork, in Ierland; een man van 69 jaren, en die sedert 1813 de Bisschopswaardigheid bekleedt. Deze Prelaat is hoogst godvruchtig, rond en vrolijk van inborst en zeer geleerd; hij heeft groote liefhebberij in boeken, bezit dan ook eene Bibliotheek van bij de zeventig duizend deelen, en spreekt, behalve vele andere talen, ook zeer vlug het Fransch.

— Aanstaanden Maandag zal de Stedelijke Raad der Stad Antwerpen een feestmaaltijd geven ter eere van den nieuwen Gouverneur der Provincie, den Heere *Henri de Brouckere*.

NEDERLANDEN.

Men schrijft uit Kanton, dat er een Binnenlandsche *Rhabarber oorlog* in het Hemelsche Keizerrijk (China) staat uit te barsten. Bijzonderheden zijn er dien aangaande nog niet bekend, maar men wil van goederhand vernomen hebben, dat het bewuste purgatiemiddel daardoor zeer in prijs zal stijgen. — Uit 's Gravenhage schrijft men, dat het Zijne Koninkl. Hoogheid den tweeden Troonopvolger van het Aardsche Koningrijk (Holland) genadig behaagd heeft, den Heere *M. B. Wallagh*, Tandmeester in de oude Noordelijke Residentie, te vergunnen, om Hoogstdeszelfs Vorstelijke WAPENS op zijne Poederdoozen en Opiat-fleschen te mogen voeren. — De Heer *Wallagh*, zal, naar men verneemt, voortaan schrijven: VON *Wallagh*, als aankomeling in den Nederlandschen Tand-adel. — (Het *Handelsblad* van den 16. Julij nagesoheist.)

— Hare Majesteit de Koningin van Engeland heeft den Heer C. J. F. Olifiers van Gorcum, als beroemd haarwerker, belast met het vervaardigen van Hoogstderzelver portret, ten voete uit, en enkel van haar. (Hetzelfde *Handelsblad*.)

MENGELWERK.

Een ding is raar en toch niet raar ook,

namelijk, dat het *Handelsblad* van den 15. Julij, 1840, zoo bijzonder hoog weg loopt met de keus van DRIE *Roomsch Katholijke* Leden voor de *Dubbele Kamer* der Staten-Generaal! — DRIE! Hé! — Men is hier te lande zoo gewoon, de Roomschen *overal* uit te houden of uit te drijven, dat het, in de daad, sommigen al heel raar voorkomt, en voorkomen moet, wanneer men *drie* Katholijken uit Holland naar de Kamer van VOLKS *vertegenwoordiging* zenden ziet. — De *Onverdraagzaamheid* vindt dat RAAR; het *Gezond Verstand* vindt het niet half RAAR GENOEG!

Wij wagen, op onze beurt, waarom men den kundigen *Israëlitischen* Regtsgeleerde Mr. LIPMAN ook niet ter Dubbele Kamer heeft afgevaardigd? Iemand, die, alleen, méér begrip van Staatsregt heeft, dan wel vijftig andere Tweede-Kamers-leden zamen, wier namen ligt te noemen waren, maar *nomina sunt odiosa!* zegt het Latijnsche spreekwoord, oftewel: »dien de schoen past, trekke hem » maar zelf aan.»

Is het niet verkiezen van Mr. LIPMAN misschien een gevolg zijner zegevierende verdediging des Pastoors van *Medemblik*? of is het miskennen van zulk een talent, bij zulk eene gelegenheid, ook een stelselmatig voortzetten der miskenning van den onsterfelijken Israëlitischen Advocaat MEIJER, wiens door geheel Europa gehuldigd *Genie* voor Oud-Nederland genoeg was, om hem hier buiten allen invloed op de Wetgeving, en buiten alle aanraking met de Vertegenwoordiging te houden?

Eilieve, één woordje berigt; de brief behoeft niet eens gefrankeerd te wezen.

STATISTIEK!

In Junij hebben de Parijzenaars opgegeten: 5,770 ossen, 1,300 koeijen, 6,519 kalven, en 33,887 schapen; — dat wil zeggen 933 ossen, 314 koeijen, 81 kalven en 2,641 schapen meer dan in Junij 1839!!!

(*Moniteur Parisien.*)

Wij spoeden ons, het hier volgend belangrijk Stuk onzen Lezers meê te deelen.

***Maastricht*, 12 Julij, 1840.**

Het heeft Zijne Majesteit den Koning, Groot-Hertog van Luxemburg, behaagd, onder dagteekening van den 8. dezer maand, No. 83, te nemen het volgende besluit:

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods*, *Koning der Nederlanden*, *Prins van Oranje-Nassau*, *Groot-Hertog van Luxemburg*, enz., enz., enz.,

Op het rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en van Justitie, mitsgaders van Onzen Directeur-Generaal voor de zaken van de Roomsch Katholijke Eeredienst van den 5/6 Julij 1840 no. 2/1, 3 D. 185;

Gezien de Brève van Zijne Heiligheid *Paus Gegorius* XVI, gegeven te *Rome den tweeden Junij dezes Jaars*, waarbij wordt bepaald en vastgesteld:

1o. Dat de steden, dorpen en plaatsen in de onder ons gezag staande landstreken van *Limburg*, tot hiertoe in het kerkelijke onderworpen aan het geestelijk regtsgebied van den *Bisschop van Luik*, deels in die hoedanigheid en deels in zijne betrekking van *Apostolischen Administrateur* der kantons *Horst* en *Sittard*, en van de Parochien *Arcen*, *Herkenbosch*, *Melick*, *Tegelen*, *Velden* en *Well*, mitsgaders de *Limburgsche* Parochien van *Afferden*, *Bergen*, *Gennep*, *Heijen*, *Middelaar*, *Mook* en *Ottersum*, tot dus verre staande onder het geestelijk beheer van den *Apostolischen Vicaris-Generaal Gerardus Hermans*, te *Grave*, van hunne respective kerkressorten afgescheiden en aan de geestelijke regtsmagt der *twee* opgenoemde kerkvoogden onttrokken worden, om, vereenigd, het door den Paus nieuw ingesteld *Apostolisch Vicariaat van Limburg* uit te maken.

2o. Dat het *Apostolich Vicariaat der Noord-Nederlandsche districten van het voormalige Bisdom van Roermond*, anders gezegd dat van *Grave*, tot hiertoe onder het geestelijk beheer staande van den *Apostolischen Vicaris-Generaal Gerardus Hermans*, die door den Paus van allen last van bestuur, om zijnen hoogen ouderdom en zijne zwakke gezondheid is ontslagen, wordt toegevoegd aan het *Apostolisch Vicariaat-Generaal van 's Hertogenbosch*, en alzoo onderworpen aan de geestelijke beheering van deszelfs *Apostolischen Administrateur.*

3o. Dat *distrikten van Ravenstein* en *Megen*, gestaan hebbende onder het geestelijk beheer van wijlen den *Apostolischen Vicaris Arnoldus Eduardus Borret*, en waarvan het bestuur, blijkens de Pausselijke Brève, laatstelijk *ad interim* is waargenomen door *Henricus van der Velden*, insgelijks bij het *Apostolisch Vicariaat-Generaal van 's Hertogenbosch* gevoegd, en aan het geestelijk beheer van den *Apostolischen Administrateur van dat Vicariaat* onderworpen worden.

4o. Dat de gemeente *Luijks-Gestel*, gelegen in de provincie *Noord-Braband* en tot hiertoe een deel uitmakende van het *Bisdom van Luik*, daarvan wordt afgescheiden en almede gevoegd bij het *Apostolisch Vikariaat-Generaal van 's Hertogenbosch* en onderworpen aan het geestelijk beheer van deszelfs *Apostolischen Administrateur.*

5o. Dat de in *Belgisch Limburg* gelegen gemeente *Lommel*, welke tot dus verre behoorde tot het *Apostolisch Vicariaat van 's Hertogenbosch*, daaraan onttrokken en vereenigd wordt met het *Bisdom van Luik.*

6o. Dat ons tegenwoordig *Groot-Hertogdom Luxemburg* van het *Bisdom van Namen* afgescheiden en aan het geestelijk beheer van den *Bisschop van dat Diocees* onttrokken wordt, om, als een *Apostolisch Vicariaat*, onder het geestelijk beheer van den tijdelijken *Apostolischen Vicaris van Luxemburg* te staan.

7o. Dat de volledige uitvoering der vorenstaande Pauselijke beschikkingen is opgedragen aan den zaakgelastigde van den Heiligen Stoel bij ons Hof, *Antonius Antonucci*, en.

8o. Dat aan dienzelfden zaakgelastigde de magt is verleend, om bij voorraad en tot dat er een *Apostolisch Vicaris voor Limburg* door den Paus zal zijn gekozen en benoemd, eenen *Pro-Vicaris voor dat Vicariaat* aan te stellen.

Hebben besloten en besluiten:

De hierboven omschreven, in de Pausselijk Brève van den *tweeden der vorige maand*, vervatte beschikkingen, aan Ons welgevallig te verklaren; en Onzen Directeur-Generaal voor de zaken van de Roomsch Katholijke Eeredienst, Onze Staatsraden Commissarissen in *Limburg* en Onzen Geheimraad voor de *Luxemburgsche zaken* te gelasten, om ieder, voor zooveel hem aangaat, de vereischte zorg te dragen voor de behoorlijke bekendmaking dier beschikkingen, aan de betrokken autoriteiten en verdere belanghebbenden; met magtiging op Onzen Directeur-Generaal voornoemd, om, ter bevordering eener prompte uitvoering van de Pausselijke Brève, aan den zaakgelastigde van den H. Stoel bij ons Hof, de door denzelven gevraagde inlichtingen *ten spoedigste* te bezorgen, waartoe Onze Staatsraden Commissarissen en Onze Geheimraad voornoemd, de benoodigde opgaven aan hem Directeur-Generaal, op zijne aanvrage, onverwijld zullen doen geworden.

En zijn Onze meergemelde Directeur-Generaal, Onze Staatsraden Commissarissen en Onze Geheimraad, ieder voor zoo veel hem betreft, met de uitvoering van dit besluit belast, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan de Departementen van Buitenlandsche Zaken, van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, tot informatie en narigt.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8. Julij des Jaars 1840, van Onze Regering het zeven en twintigste.

(Get.) WILLEM.
Van wege den Koning,
(Get.) VAN DOORN.
Accordeert met deszelfs origineel.
De Griffier ter StaatsSecretarie,
(Get.) A. G. A. VAN RAPPARD.

Ter voldoening in zoo verre aan den hoogen geëerbiedigden last, bij datzelfde besluit op ons verstrekt, geven wij ons de eer de mededeeling daarvan bij deze aan U Wel Eerwaarde te doen, met beleefdelijk verzoek, om daarvan wel eenigzins spoedig kennis te willen doen dragen, bij de Heeren Roomsch Katholijke Pastoors en verdere Geestelijken in het kerkelijk ressort van U Wel Eerwaarden, voor ronddeeling van deze tegenwoordige missive, waarvan tot dat einde gelijktijdig meerdere exemplaren aan U Wel Eerwaarden worden afgezonden.

Wij vermeenen overigens aan Zijner Majesteits bedoeling te beantwoorden, met U Wel Eerwaarden gelijktijdig te onderrigten, dat, bij een besluit van denzelfden dag als het bovenstaande, Zijne Majesteit zich onder anderen heeft gelieven voor te behouden, om nader te bepalen de hoegrootheid der jaarwedde, welke aan de betrekking van Kerkvoogd van het *Apostolische Vicariaat* in *Limburg* en dat van het Groot-Hertogdom *Luxemburg* zal verbonden worden, en waarvan de titularissen in het genot zullen worden gesteld, bij de door Hoogst Denzelve te doene erkenningen van hun persoon in die hoedanigheid, zijnde bij ditzelfde besluit tevens bepaald, dat de Pro-Vicaris van *Limburg* en de *Apostolische Vicaris* van het Groot-Hertogdom *Luxemburg*, zoodra zij die betrekking hebben aanvaard, Zijner Majesteit de noodige voorstellen zullen kunnen aanbieden, omtrent de wijze, waarop en de middelen waardoor, op eenen doelmatigen voet zoude kunnen worden voorzien, in de behoeften van een Seminarie tot opleiding van jongelingen tot den geestelijken stand, ten dienste van hunne respective *Vicariaten*.

Wij twijfelen niet, of U Wel Eerwaarden zullen de vorenstaande bepalingen, welke, gelijk wij vertrouwen, als een overgang moeten beschouwd worden tot eene aanstaande definitive regeling der Geestelijke Jurisdictie in Nederlandsch *Limburg*, met genoegen vernemen; en in de hoop dat U Wel Eerwaarden zich wel zullen gelieven te gedragen naar de bovenbedoelde mededeeling, hebben wij ons de eer U Wel Eerwaarden Onze hoogachting te betuigen.

DE STAATSRADEN COMMISSARISSEN, *belast met het voorloopig bestuur der zaken in de landstreken in Limburg*:

GERICKE VAN HERWIJNEN.

CORRESPONDENTIE.

Mijn Heer de Redacteur!

Daar het bekend is, dat door de Redactie van den Noord-Brabander niet alleen stukken, die tot algemeen belang, nut, en welzijn strekken, geplaatst worden, maar ook bijzonder voor zulke eene plaats wordt ingeruimd, die tot luister van de Godsdienst medewerken, zoo durf ik thans de vrijheid nemen, om U een brief, door een mijner vrienden uit Tongerloo gezonden, ter plaatsing aan te bieden.

Waarde Vriend!

Het was op den 1. Julij, dat men alhier de luistervolle terugkomst van de Eerw. H. H. Religieusen der Orde van den Heiligen *Norbertus*, die gedurende zoo langen tijd uit hun bezit alhier verstoten waren, uit het klooster van Broechem terug verwachtte, om hunne oude overheerlijke Abdij weder te betrekken.

Reeds langen tijd hadden zich de ingezetenen vrijwillig aangeboden, om al de goederen kosteloos van Broechem naar Tongerloo (6 uren afstands) over te voeren, waarvoor zij voorloopig tot 300 karren inteekenden.

Door de omliggende Heeren en voorname lieden van Tongerloo waren de noodige rijtuigen in gereedheid gebragt, en naar Broechem afgezonden, om de Eerw. Paters te halen, die dan ook allen te zamen, de reis aannamen.

Zoodra zij tot op één uur afstands van Tongerloo gevorderd waren, bevonden zich 80 der fatsoenlijkste jongelingen te paard daar, die hen kwamen begeleiden. 40 van deze droegen witte pantalons en witte gilées, zwarte rokken en hoeden; de 40 andere waren allen in het zwart met witte handschoenen gekleed.

Een van hen deed aldaar eene treffende aanspraak, waarna zij langzaam voortreden, terwijl deze 80 ruiters wederzijds de rijtuigen insloten. Een hunner bragt van afstand tot afstand tijding, dat zij naderden.

Tot ½ uur voor Tongerloo wachtten de Burgemeester met het Bestuur hen in, en verwelkomde hen met eene hartelijke toespraak. Eenige schreden verder stond de schutterij in orde, die zich wederom bij den trein aansloot. Zoodra zij nu aan het dorp gekomen waren, verraste hen de eerste prachtige eereboog, waarbij 8 Eerw. Paters van het klooster van Averboden met den Overste aan het hoofd hen verbeidden, die, wederom eene treffende toespraak gedaan hebbende, den stoet volgden. Hier stapten zij uit en gingen langzaam tusschen twee rijen geplante en met festoenen en bloemen versierde mastboompjes, bijna 20 minuten ver, terwijl de ruiters steeds wederzijds met hen aanstapten. Van den eersten eereboog tot aan het klooster waren er zeker 20 bogen opgerigt, die allen in pracht met elkander wedijverden, en met toepasselijke Hollandsche, Fransche en Latijnsche jaarschriften prijkten.

Op meer dan tien verschillende plaatsen moest de trein ophouden, om den welkomstgroet te ontvangen; daar de Wel Ed. Heer *de Neff van Turnhout* eene laatste rede hield, toen zij tot aan de poort des kloosters genaderd waren. Indrukwekkend was het vooral, een schip vervaardigd te zien, waarop vijftig kinderen zeer net gekleed op en af de masten klommen, terwijl de heilige *Norbertus* met een verguld Hoogwaardig in de hand er op stond afgebeeld. — Dit schip dobberde op en neder den grond zonder dat men er eenige kunstbewerking aan bespeurde, dit deed herinneren aan de komst van den H. *Norbertus* over de Schelde als Apostel naar Antwerpen.

Des avonds was geheel de gemeente verlicht, en zeer schoone vuurwerken werden den ganschen nacht door afgestoken.

De menigte van menschen, die van alle kanten waren zamengevloeid, was talloos en de geheele feestdag liep in de beste orde af; terwijl elk God dankte, in een land te leven, waar, onder de schuts eener *vrije* Godsdienst, de Kloosters bloeijen mogen.

Een geabonneerde.

ADVERTENTIEN.

*** Heden behaagde het den Almogenden onze dierbare Moeder en behuwdmoeder Mevrouw ***JOANNA ELISABETH VAN DEN OUWELANT***, Weduwe van wijle den Wel Edelen Zeer Geleerden Heer ***F. X. JANSSENS***. Med. Doctor, na voorzien te zijn van de laaste Heilige Sacramenten onzer Moeder de Heilige Kerk, in den ouderdom van ruim 70 Jaren, aan de gevolgen van eene Zenuwziekte, tot zich te roepen.

Een ieder, die haren deugdelijken levenswandel gekend heeft, zal genoegzaam beseffen, welke goede Moeder wij aan haar verliezen.

J. J. R. JANSSENS,
Med. Doctor;
Uit Aller naam.

Oosterhout,
den 12. Julij, 1840.

*** De Notaris ***JOH. DE BERGH***, residerende te *'s Hertogenbosch*, zal aldaar, in het Stads-Koffijhuis bewoond bij ***W. REGGERS***, op Vrijdag den 7. Augustus 1840, provisioneel en op Vrijdag den 21. derzelfde maand, finaal, telken dage, des namiddags ten 2 ure, te beginnen, in het openbaar verkoopen:

Eenige extra schoone LANDGOEDEREN, in de Provincie *Noord-Braband* gelegen, bestaande in: Drie BOUWHOEVEN, uitgestrekte HOUTBOSSCHEN, BOUW- en WEILANDEN, HEIGRONDEN en verder AANHOOREN; op alle welke Goederen meer dan 8,000 stuks veelal zware en welwassende EIKEN- en ruim 2,500 andere BOOMEN zijn staande; zijnde dezelve Goederen, bij- of- omtrent elkander, voor het grootste gedeelte onder de Gemeenten *Udenhout* en *Tilburg* en voor een klein gedeelte onder de Gemeente *Loonopzand* gelegen, en groot te zamen ruim 130 Bunders, welke Goederen in 27 Koopen zullen worden geveild, als volgt:

ONDER *UDENHOUT*.

1. Koop. Eene HOEVE en LANDERIJEN, bij de Molenstraat, groot ruim 17 Bunders, 14 Roeden, 79 Ellen.

2. Koop. Eene HOEVE en LANDERIJEN, bij de Molenstraat, groot ruim 12 Bunders, 38 Roeden, 50 Ellen.

3. Koop. Eene HOEVE en LANDERIJEN, bij de Molenstraat, groot ruim 9 Bunders, 81 Roeden, 40 Ellen.

De voorschreven drie Koopen, worden ook in Massa geveild.

4. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *de Lange Weide*, groot ruim 12 Bunders, 28 Roeden, 60 Ellen.

5. Koop. Eenige Perceelen BOUW- en WEILAND en HAKHOUT, groot ruim 2 Bunders, 76 Roeden, 90 Ellen.

De 4. en 5. Koopen, worden ook in Massa geveild.

6. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *het Berkveld*, groot 1 Bunder, 22 Roeden, 40 Ellen.

7. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *de Blaasbalk*, groot 99 Roeden, 50 Ellen.

8. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd het *Paleis*, groot ruim 11 Bunders, 8 Roeden, 40 Ellen.

9. Koop. Twee Perceelen WEILAND, groot ruim 86 Roeden, 60 Ellen.

10. Koop. Twee Perceelen WEILAND, groot ruim 1 Bunder, 22 Roeden, 90 Ellen.

De drie laatste Koopen, worden ook in Massa geveild.

11. Koop. Een Perceel WEILAND, genaamd *Kuilbeemdsche Weide*, groot 1 Bunder, 17 Roeden, 80 Ellen.

12. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *Kuilbeemdsch Bosch*, groot 1 Bunder, 82 Roeden, 60 Ellen.

De twee laatste Koopen worden ook in Massa geveild.

13. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *Laagveld en Heide*, groot 9 Bunders, 31 Roeden, 80 Ellen.

14. Koop. Een HOUTBOSCH en HEIDE, genaamd *Heisseldonk*, groot 71 Roeden, 80 Ellen.

15. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *Leibeemd*, groot 1 Bunder, 45 Roeden, 60 Ellen.

16. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *de Streep*, 1 Bunder, 25 Roeden, 10 Ellen.

17. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *den Bermd*, groot 2 Bunders, 18 Roeden, 70 Ellen.

18. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *Hermansbr...*, groot 3 Bunders, 30 Roeden, 80 Ellen.

ONDER *TILBURG*.

19. Koop. Een Perceel HEIDE en WEILAND, groot 5 Bunders, 73 Roeden, 70 Ellen.

20. Koop. Een Perceel HEIDE, WEI- en BOUWLAND, en DENNENBOSCH, groot 13 Bunders, 39 Roeden, 30 Ellen.

21. Koop. Een Perceel HAKHOUT en BOUWLAND, groot 2 Bunders, 4 Roeden, 10 Ellen.

22. Koop. Een Perceel BOUWLAND, groot 81 Roeden, 90 Ellen.

23. Koop. Een HOUTBOSCH, genaamd *de Waal*, groot 7 Bunders, 94 Roeden, 60 Ellen.

24. Koop. Een Perceel HEIDE, genaamd *Heide Hoeve*, groot 5 Bunders, 42 Roeden, 10 Ellen.

25. Koop. Een Perceel HEIDE, groot 44 Roeden, 80 Ellen.

ONDER *LOONOPZAND*.

26. Koop. Een gedeelte in twee Perceelen HEIDE, aan de Plakken, groot te zamen 21 Bunders, 45 Roeden, 80 Ellen.

27. Koop. Een Perceel HEIDE aldaar, groot 1 Bunder, 12 Roeden, 20 Ellen.

Alles bij gedrukte Billetten alomme geaffigeerd, in het breede omschreven; zijnde intusschen nadere onderrigting te bekomen bij Jonkheer *J. F. Ridder* ***DE VAN DER SCHUEREN***, te *'s Hertogenbosch*, en ten Kantore van de voornoemden Notaris ***DE BERGH*** bij wien de uittreksels van de Kadastrale Plans der Gemeenten *Udenhout*, *Tilburg* en *Loonopzand*, voor zoo verre de te verkoopen Goederen aangaat, ter inzage liggen; terwijl aanwijzing dier Goederen zal worden gedaan door den Opzigter ***JAN VAN ESCH*** te *Udenhout*.

MARKTBERIGT.

De prijzen der Granen zijn heden alhier, van Donderdag den 16. Julij 1840 geweest

Rogge	f [illegible] a 6-83
Boekweit	[illegible] a 0-00
Haver	0-00 a 0-00
Het Ned. pond Boter	0-00 a 0-00
De 3 —— Roggenbrood.	0-70 a 0-63

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De Belgische fondsen waren den 16 Julij De 2½ pCt 60. de 5 pCt. 104. De 4 pCt. 98½ de 3 pCt. 76¾. De Ardoins 25 5/16.

Beurs van Amsterdam.

Heden, Woensdag 15. Julij 4½ Ure.

W. S. 2½ pCt. 53¾, 13/16. Dito 5 pCt. 101⅛, 3/16. Kanabilj. f 24 1/16, ⅛. Synd. 4½ pCt. 93. Handelm. 180¾, 27/32. U. I. 5 pCt. 99 9/16, ½. Ardoins 55 p. st. 25⅜, 7/16, ½. Dito Coupon 18½, ⅝. Recep. Rott. 97, 95. Oude Russen. 106¼. Columb. 21½, ⅜ ex div.

Ter Boek- en Courantdrukkerij van D. A. A. DE BODY, te 's Bosch